

Taloudellinen vastuu – Mitä sen sääntelystä tulisi ymmärtää?

8.10.2020 klo 9.00-12.00

PARTNERINA YHTEISTYÖSSÄ

DITTMAR & INDRENIUS

Kohti kestävämpää maailmaa

FIBS auttaa yhdistämään vastuullisuuden
ja liiketoiminnan käytännön tasolla.

FIBS on Pohjoismaiden suurin yritysvastuuverkosto ja johtava yritysten asiantuntijuuden kehittäjä

41

jäsentä (10/2022)

78%

Yritykset

22%

Muut

2

Tarkoituksemme on vauhdittaa vastuullisuuden tekijöitä kohti kestävämpää maailmaa

Tarjoamme parhaat keinot kehittää vastuullista ja kestävää liiketoimintaa

- ✓ Pysy ajan tasalla
- ✓ Syvennä osaamista
- ✓ Löydä vertaistukea
- ✓ Verkostoidu

Perustettu 2000

Monimuotoisuus ja inkluisio yrityksissä 2022

Suomen laajimman D&I-
tutkimuksen tulosten
julkistus 18.11. klo 9-12

Ilmoittaudu mukaan:
fibsry.fi > Tilaisuudet

Tänään täällä kanssasi

Chatham House -sääntö

Tässä tilaisuudessa esitettyä tietoa saa vapaasti käyttää, kunhan lähdesuojasta pidetään huolta siten, ettei asian esittäjää kerrota tai asiasisältöä yhdistetä esittäjäänsä.

Kuinka onnistuimme tänään?

**Auta meitä kehittämään palveluitamme
ja vastaa lyhyeen palautekyselyymme.**

Löydät linkin kyselyyn sähköpostistasi.

THINKING AHEAD

THINKING AHEAD

Taloudellinen vastuu – Mitä sen sääntelystä tulisi ymmärtää?

8.11.2022

DITTMAR & INDRENIUS

Agenda

1. Taloudellisen vastuun lähtökohdat
2. Hyvä hallinto taloudellisen vastuun edellytyksenä
3. Korruption ja lahjonnan torjunta
4. Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunta
5. Verotus
6. Kilpailuoikeus ja julkiset hankinnat

Sina Bergmann

Associate
Competition & Public Procurement

Dittmar & Indrenius

Kristian Karlsson

Partner
Finance & Capital Markets

Dittmar & Indrenius

Kai Holkeri

Partner
Head of Tax & Structuring

Dittmar & Indrenius

Hanna-Mari Manninen

Partner
Head of Corporate Advisory,
Compliance & Sustainability
Dittmar & Indrenius

DITTMAR & INDRENIUS

The background image shows a modern architectural structure with a facade composed of large, angular, light-colored panels. A curved, illuminated entrance is visible on the left side. The overall lighting is warm and golden.

1.TALOUELLISEN VASTUUN LÄHTÖKOHDAT

DITTMAR & INDRENIUS

Yritysvastuu

Taloudellinen
vastuu

Ekologinen
vastuu

Sosiaalinen
vastuu

Sijoitustoiminnassa puhutaan ESG-näkökulmista
- taloudellinen vastuu rinnastuu osin hyvään
hallintotapaan (G)

Taloudellinen vastuu

8 IHMISARVOISTA
TYÖTÄ JA
TALOUSKASVUA

10 ERIARVOISUUDEN
VÄHENTÄMINEN

16 RAUHA, OIKEUDEN-
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

17 YHTEISTYÖ JA
KUMPPANUUS

Taloudellinen vastuu

- Yrityksen taloudellinen kannattavuus lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
 - Kannattavuus, kilpailukyky, tehokkuus
 - Riskienhallinta ja hyvä hallinto
 - Hyvä tulos saavutetaan vastuullisin keinoin
- Yrityksen laajemmat taloudelliset vaikutukset
 - Yritys tuo vaurautta ja hyvinvointia paitsi omistajilleen myös sidosryhmilleen ja ympäröivälle yhteiskunnalle mm. verovaroina, työpaikkoina ja kasvavana osaamisena
 - Yritys osallistuu myös esimerkiksi korruption, lahjonnan ja harmaan talouden estämiseen

Välitön taloudellinen vastuu

Välillinen taloudellinen vastuu

Taloudellinen vastuu

- Taloudellinen vastuu on perusta vastuullisuuden muille ulottuvuuksille
 - Liiketoiminnan on oltava taloudellisesti kannattavaa, jotta se voi luoda edellytykset myös vastuulliselle liiketoiminnalle
 - Samalla vastuullinen liiketoiminta on usein itsessään kannattavaa ja johtaa hyviin tuottoihin
 - Mitkä ovat (kestävän) kasvun rajat?
- Taloudelliseen vastuuseen liittyy paljon ns. perinteistä sääntelyä
 - Esimerkiksi osakeyhtiölaki, kirjanpitolaki, vero- ja arvopaperimarkkinalainsäädäntö, kilpailuoikeus

2. HYVÄ HALLINTO TALOUDELLISEN VASTUUN EDELLYTYKSENÄ

DITTMAR & INDRENIUS

Hyvä hallinto osana yritysvastuuta

- Hyvässä hallinnossa on kyse siitä, miten yrityksen toiminnot on järjestetty
 - Soveltuvan lainsäädännön ja ohjeistuksen noudattaminen
 - Pidetäänkö esimerkiksi vuosittain yhtiökokous ja tarvittavat hallituksen kokoukset?
 - Millaiset prosessit ja asiakirjat yrityksen hallintoa ohjaavat?
 - Liiketoiminnan eettisyys
 - Käytetäänkö esimerkiksi kaupanteossa sopimatonta menettelyjä, tai tehdäänkö kilpailijoiden kanssa kyseenalaista yhteistyötä?
 - Millainen on ”tone from the top”?
- Keskeistä ohjaus, valvonta, tilivelvollisuus ja läpinäkyvyys
- Vaikuttaa yrityksen luotettavuuteen markkinoilla
 - Hallinnosta huolehtimalla varmistetaan yrityksen arvo

Yritysvastuu osana hyvää hallintoa

- Yritysvastuuta tulee tarkastella myös osana hyvää hallintoa
 - Hyvässä hallinnossa yritys vastuu huomioidaan yhtiön johdon päätöksenteon ja toimien yhteydessä
 - Yritysvastuu konkretisoituu esimerkiksi silloin, kun yhtiön johto käsittelee asiakassuhteita, henkilöstöasioita, investointeja, palvelu -ja tuotantoketjuja koskevia sopimusjärjestelyjä sekä verosuunnittelua
- Yritysvastuun toteuttaminen kuuluu käytännössä läpi organisaation niille henkilöille, jotka voivat vaikuttaa yrityksen toimintaan
 - Olennaisessa roolissa yhtiön johto eli yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja
 - Johdon toimintaa sääntelee etenkin osakeyhtiölaki (OYL)

Hallituksen tehtävät

- Hallituksella on **yleistoimivalta** eli hallituksen yleisenä tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä
 - Toimitusjohtajan yleistoimivaltaan kuuluu hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti
- ”Mikä ei kuulu muille, kuuluu hallitukselle”
- Hallituksella velvollisuus **huolellisesti toimien edistää yhtiön etua**

Yritysvastuu OYL:n näkökulmasta

- Yritysvastuulla on kiinteä osakeyhtiöoikeudellinen yhteys yhtiön johdon velvollisuuksiin
 - Yritysvastuu liittyy OYL:n yleisiin periaatteisiin ja erityisesti yhtiön johdon huolellisuus- ja lojaliteettivelvollisuuksiin (*velvollisuus huolellisesti toimien edistää yhtiön etua*)
- Yhtiön johdon tulee toimiakseen huolellisesti ja edistääkseen yhtiön etua kehittää jatkuvasti yhtiön toimintaa ja turvata sen jatkuvuutta, mikä taas vahvistaa myös yhtiön voitontuottamiskykyä

Yritysvastuu OYL:n näkökulmasta

- Yritysvastuu on huomioitu OYL:n voitontuottamistarkoitusta koskevan säännöksen esitöissä
 - Yhtiön voiton tuottamista tarkastellaan pitkällä tähtäimellä, mikä edellyttää yhteiskunnallisesti hyväksyttävien menettelytapojen noudattamista, vaikkei laki siihen pakota
 - Myös yhtiön julkisesta kuvasta huolehtimisen merkitystä korostetaan
- Omistaja-arvon kasvattaminen on linjassa vastuullisuuden kanssa

Tuleva EU-sääntely painottanee hyvää hallintoa

**Asianmukainen
huolellisuus**

**Yritysvastuudirektiivi
(CSDDD)**

asettaa yrityksille velvoitteet
koskien tosiasiallisia ja mahdollisia
haitallisia ihmisoikeus- ja
ympäristövaikutuksia, jotka
aiheutuvat yritysten
omasta, niiden tytäryhtiöiden ja
arvoketjun toiminnasta

**Johdon
huolellisuusvelvollisuus**

Yritysten kestäväää toimintaa koskeva huolellisuusvelvollisuus

Yhtiön johdon huolellisuusvelvollisuus

Ehdotetun yritysvastuudirektiivin mukaan:

- Toimiessaan **yhtiön edun** mukaisesti yhtiön johdon on otettava huomioon **päätöstensä vaikutukset kestävyyskysymyksiin**, ml.
 - ihmisoikeudet, ilmastonmuutos ja ympäristö
 - lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä
- Kansallisia lakeja johdon velvollisuuksien rikkomisesta on sovellettava myös direktiivin mukaiseen yhtiön johdon huolellisuusvelvollisuuteen
- Johto on vastuussa myös yhtiön **yritysvastuudirektiivin mukaisen huolellisuusvelvoitteen toteuttamisesta ja valvonnasta**, ml. yrityksen strategian mukauttaminen
- Säännös on luonteeltaan selventävä - tavoitteena ymmärtää johdon huolellisuusvelvollisuus eri jäsenmaissa samalla tavoin

8.11.2022

DITTMAR & INDRENIUS

Yritysvastuu strategisena kysymyksenä

- Vastuullisuus on strategiaa ja myös sen vuoksi hallituksen asiaa
 - Vastuullisuus kytketään strategiassa yhtiön olemassaolon tarkoitukseen (**purpose**) ja tavoitteisiin sekä liiketoimintaan
- Kyky tuottaa arvoa yhtiölle itselleen, yhtiön asiakkaille ja ympäröivälle yhteiskunnalle on kilpailuedun ja kestäväen kasvun lähde
- Strateginen vastuullisuus edellyttää myös hallitukselta itseltään paljon
 - Mm. osaaminen, johdon palkitseminen, vastuullisuuden käsittelytapa

Kysymyksiä

- Onko ”G” olennainen osa yrityksesi vastuullisuutta?
- Miten yrityksesi hallinto on järjestetty?
- Millä tavoin vastuullisuus otetaan huomioon osana johdon päätöksentekoa?

The background of the slide is a photograph of a modern architectural structure. It features large, angular, metallic-looking panels in shades of gold and brown. On the left, a white structure with a grid of diamond-shaped openings is visible. In the lower-left, a curved, illuminated staircase leads down. The overall lighting is warm and golden.

3. KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUNTA

DITTMAR & INDRENIUS

Anti-Corruption

Principle 10: Businesses should work against corruption in all its forms, including extortion and bribery.

#TenPrinciples

Mitä korruptio on?

Korruption esiintymisen syinä pidetään mm. korruption torjunnan alhaista tasoa, valvonnan ja avoimuuden puutetta sekä korruption tunnistamisen vaikeutta

- Korruptiolla tarkoitetaan **vaikutusvallan väärinkäyttöä edun tavoittelemiseksi**
- Korruptio esiintyy usein oikeudettomien etuuksien antamisena ja ottamisena, eturistiriitoina ja suosimisena
- **Lahjontaa** pidetään korruption näkyvimpänä muotona
 - Lahjontana voidaan pitää **minkä tahansa edun tarjoamista tai vastaanottamista**, jos sen tarkoituksena on **objektiivisesti arvioituna** saada aikaan epärehellinen tai laiton teko tai luottamuksen rikkominen yrityksen liiketoiminnassa
 - Etuja voivat olla esimerkiksi lahjat, erityyppiset alennukset, osallistuminen tapahtumiin, päivällisiin, matkoihin, urheilutapahtumiin jne.
 - Näitä voivat olla myös edut, joilla ei ole taloudellista arvoa, kuten valikoivan kerhon jäsenyys, arvonimi tai muu kunnianosoitus
 - Myös jälkikäteen annetut palkkiot voivat olla etuja
 - **Tavanomaiset liikelahjat ja normaaliin liiketoimintaan liittyvä vieraanvaraisuus ovat yleensä sallittuja**, mikäli (i) ne tarjotaan avoimesti ja kohtuullisesti, (ii) ne ovat oikeassa suhteessa vastaanottajan asemaan sekä tilanteeseen, ja (iii) ne tarjotaan hyvässä uskossa ja voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti

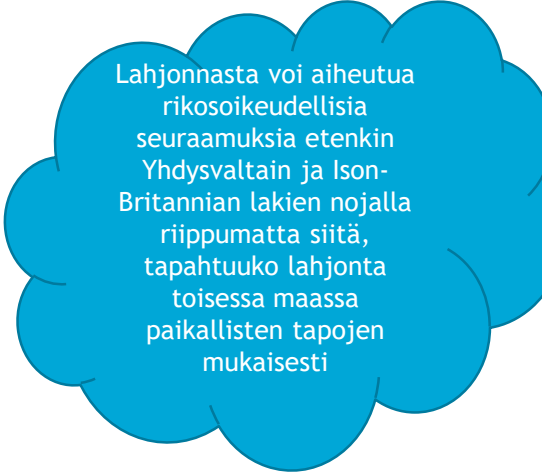
Korruption seurauksia

- Yhteiskunnalle
 - Korruptiolla on vakavia seurauksia, jotka hidastavat taloudellista kehitystä ja heikentävät demokratiaa, ihmisoikeuksien toteutumista ja kilpailukykyä
 - Oikeusvaltion uskottavuus heikkenee, jos korruptiota ei pyritä tehokkaasti ehkäisemään
- Yhtiölle
 - Oikeudelliset seuraamukset, ml. pitkät oikeusprosessit
 - Välittömät ja välilliset taloudelliset seuraamukset
 - Negatiivinen julkisuus ja maineen menettäminen
 - Osakkeenomistajien luottamuksen menettäminen ja sen vaikutukset yhtiön arvoon
 - Asiakkaiden, liikekumppaneiden ja tavarantoimittajien reaktiot
 - Organisaation painopisteen muuttuminen
 - Työntekijöiden lojaliteetin vähentyminen

Korruption seurauksia

■ Yksilölle

- Lainvastainen toiminta voi johtaa rikosoikeudellisiin seuraamuksiin
- Yhtiön toimintaperiaatteiden rikkominen voi johtaa irtisanomiseen
- Korruptio on myös henkilökohtainen maineriski

Lahjonnasta voi aiheutua rikosoikeudellisia seuraamuksia etenkin Yhdysvaltain ja Ison-Britannian lakien nojalla riippumatta siitä, tapahtuuko lahjonta toisessa maassa paikallisten tapojen mukaisesti

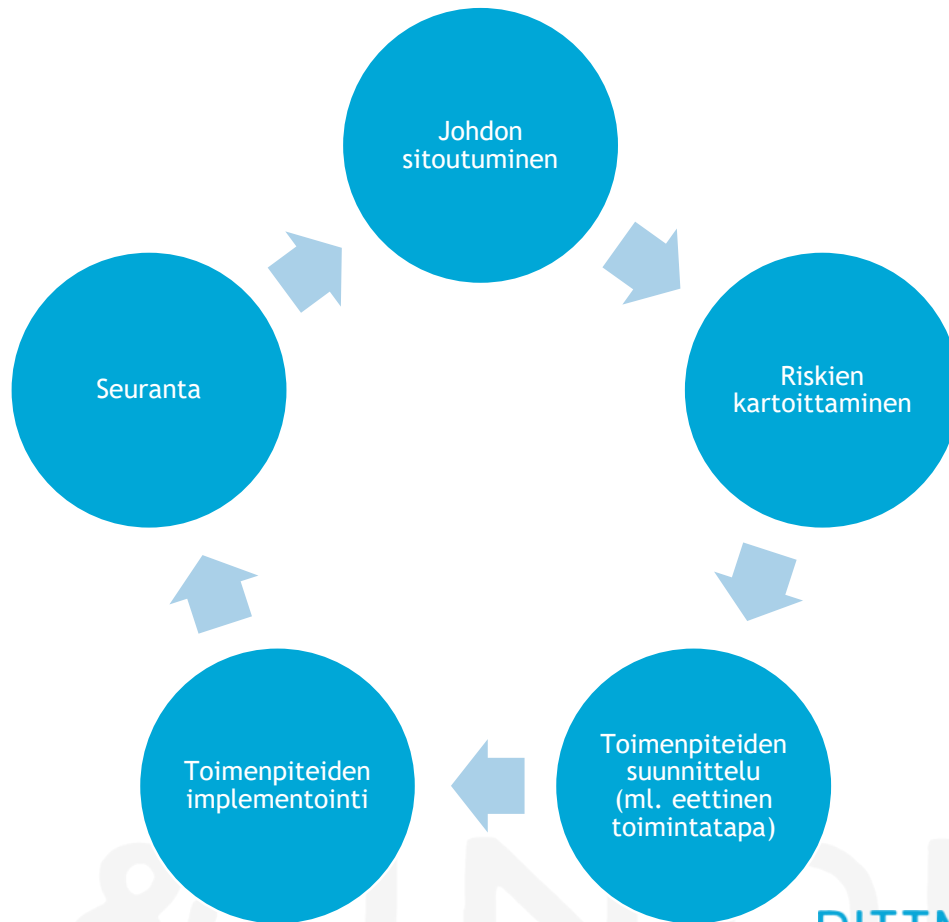
- Korruption piiriin kuuluvia tekoja voidaan Suomessa virka- ja lahjusrikoksina sekä petos-, kavallus-, rahanpesu- ja sisäpiiririkoksina
- Esimerkiksi lahjusrikoksissa rangaistukset vaihtelevat sakosta enintään kahden vuoden vankeuteen. Jos lahjus on erityisen arvokas, rikosta voidaan pitää törkeänä. Silloin rangaistuksena on vankeutta vähintään neljä kuukautta ja enintään neljä vuotta

Onko Suomessa korruptiota?

- Pohjoismaat on luokiteltu vähiten korruptoituneiksi maiksi
- Korruptiota kuitenkin esiintyy myös Suomessa - ns. katutason korruption sijasta kyseessä vaikeammin havaittava korruptio, joka usein ilmenee elinkeinoelämän ja viranomaisten toiminnan rajapinnassa sekä osana muuta talousrikollisuutta
- Korruption riskialueina pidetään Suomessa rakennusala, julkisia hankintoja ja tarjouskilpailuja, yhdyskuntasuunnittelua, poliittista päätöksentekoa ja puolue- ja vaalirahoitusta. Myös urheilu, kehitysyhteistyö ja ulkomaankauppa riskialttiita aloja

Miten yritys voi torjua korruptiota?

- Keskeisiä elementtejä:
 - Sitoutuminen
 - Aktiivinen korruptionriskien arviointi
 - Yritysvastuu ja vahva eettinen toimintatapa (Code of Conduct)
 - Kokonaisvaltainen lähestyminen
 - Mahdolliset erilliset lahjonnan ja korruption vastaiset ohjeet (ml. euromääräiset rajat lahjoille ja vieraanvaraisuudelle)
 - Säännöllinen henkilöstön koulutus
 - Systemaattinen raportointi ja seuranta
 - Toimivat ilmoituskanavat väärinkäytöksille
 - Seuraamukset ohjeiden rikkomisesta
 - Toimintaympäristön ja kumppaneiden tunteminen

Kysymyksiä

- Kuinka merkittävä asia korruption torjunta on yrityksessäsi - ja miksi?
- Millä tavoin korruption torjuntaa lähestytään compliance- ja vastuullisuuskysymyksenä?
- Miten korruption torjuntaa tulisi kehittää osana vastuullisuutta?

The background of the slide is a photograph of a modern architectural structure. It features large, angular, light-colored panels that create a complex geometric pattern. On the left, a white structure with a grid of diamond-shaped openings is visible. In the lower-left, a curved, illuminated staircase leads into a dark space. The overall lighting is warm and golden, suggesting an interior or evening setting.

4. RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITTAMISEN TORJUNTA

DITTMAR & INDRENIUS

Rahanpesulaki

Eräät yritykset ovat rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) mukaan ilmoitusvelvollisia epäilyttävistä liiketoimista

- **Rahanpesulla** tarkoitetaan toimia, joilla pyritään häivyttämään tai peittämään rikoksella hankitun omaisuuden alkuperä. **Rahanpesua on myös** varojen hankkiminen, hallussa pitäminen tai käyttö tietoisena niiden vastaanottohetkellä siitä, että ne on saatu rikollisesta toiminnasta tai osallisuudesta tällaiseen toimintaan
- **Terrorismin rahoittamisella** tarkoitetaan varojen antamista tai keräämistä tietoisena, että niillä rahoitetaan eräitä erityisen vakavia henkeen ja/tai terveyteen kohdistuvia rikoksia
- Rahanpesulaki määrittelee **velvoitteita, joita ilmoitusvelvollisten on noudatettava** estääkseen omalta osaltaan rahanpesua ja terrorismin rahoittamista. **Yksi tärkeimmistä velvoitteista on asiakkaan tunteminen**, koska asiakkaan tuntemisella voidaan tehokkaasti estää näitä rikoksia
- Mm. Finanssivalvonta, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja Asianajajaliitto valvovat

Know
Your
Customer

“ Jos ilmoitusvelvollinen ei pysty toteuttamaan asiakkaan tuntemiseksi säädettyjä toimia, ilmoitusvelvollinen *ei saa perustaa asiakassuhdetta*, suorittaa liiketointa tai ylläpitää liikesuhdetta

Rahanpesulaki 3 luku 1 §

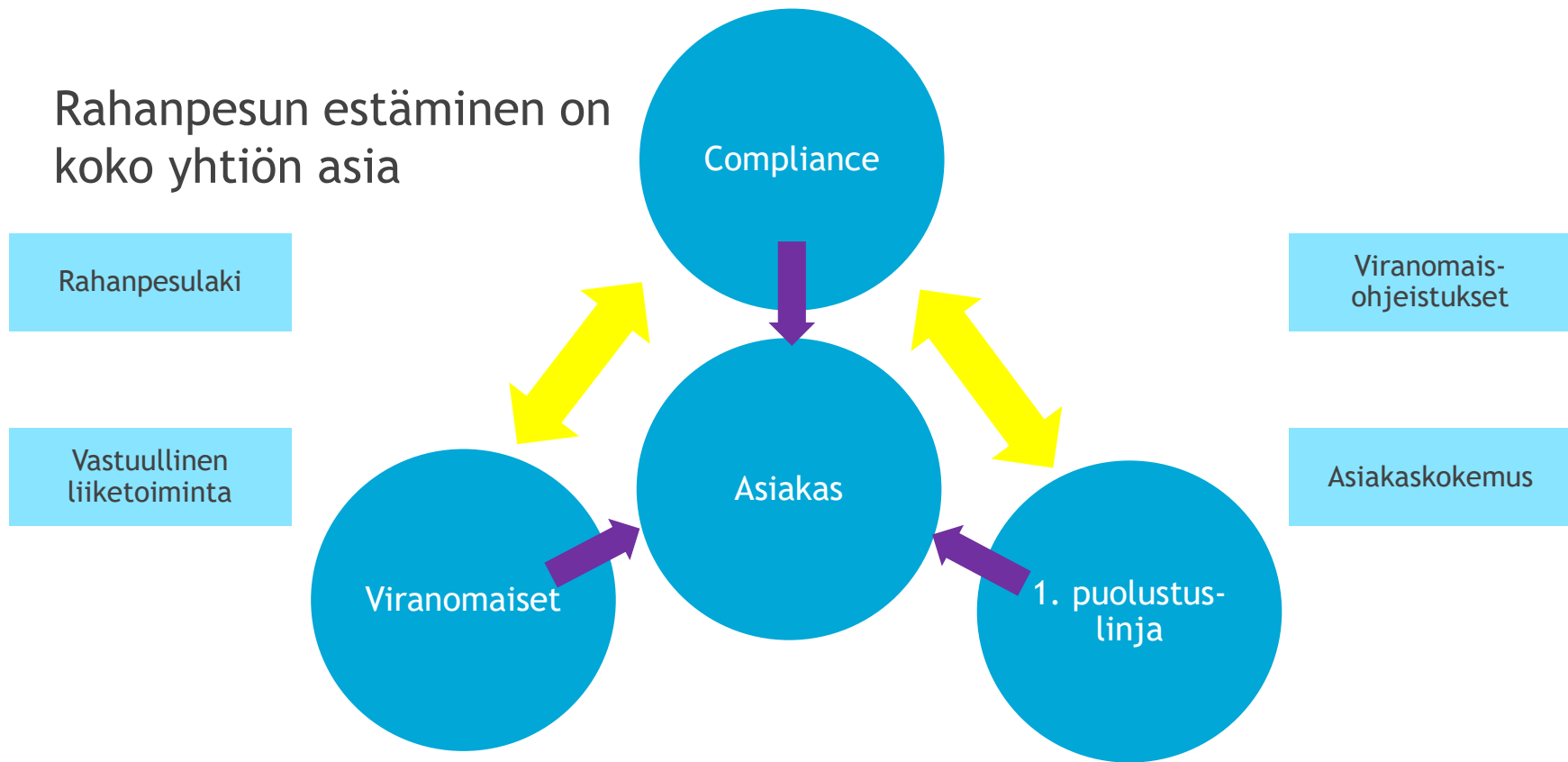
Talousjärjestelmän näkökulmasta rahanpesussa kyse merkittävästä ilmiöstä

- YK:n ja Maailmanpankin arvioiden mukaan likaisen rahan määrä on noin 2-5 % maailman bruttokansantuotteesta
 - 1 500 - 3 700 miljardia Yhdysvaltain dollaria
- Arvioiden mukaan Saksan, Italian, Sveitsin ja Alankomaiden finanssisektoreille vuosittain yhteensä yli 80 miljardin Yhdysvaltain dollarin kustannukset rahanpesun vastaisista toimista
- Rahanpesun selvittelykeskus on antanut H1/2022 aikana yhteensä 50 **liiketoimen keskeyttämismääräystä**, joiden yhteenlaskettu arvo oli **4 175 565 euroa**, josta **saatu viranomaisten haltuun 503 759 euroa**
- [Peliteoreettinen näkökulma: suvereenin valtion on rationaalista pyrkiä saamaan likaisesta rahasta osansa]

Lähtökohtana riskiperusteisuus

- Ilmoitusvelvollisen on laadittava riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi.
 - Ilmoitusvelvollisen otettava riskiarvion laadinnassa huomioon toimintansa luonne, koko ja laajuus.
- Asiakkaasta tehtävä riskiarvio käytännössä määrittää sen, mitä tietoja ja millä menetelmin asiakkaasta kerätään ja säilytetään
- Sääntelyn näkökulmasta on mahdollista, että riskiarviossa todetaan, että tietty riski rahanpesusta riskienhallintakeinojen käytöstä huolimatta jää
- Ilmoitusvelvollinen asiallisesti hyväksyy sen, että sen toimintaa saatetaan käyttää rahanpesuun tai terrorismin rahoittamiseen
 - Rahanpesusäännöt eivät edellytä, että rahanpesu pitää estää kokonaan

Rahanpesun estäminen on koko yhtiön asia

Pakotesäätelyssä ei riskiperusteisuutta

- Yhtiöiden tulisi varmistaa, että liiketoimeen ei liity pakotelistattuja henkilöitä tai yhteisöjä
- Luettelo pakotteiden kohteena olevista henkilöistä ja yhteisöistä löytyy EU:ssa kulloisenkin pakoteasetuksen liitteestä, seurantaan tarjolla myös screening-työkaluja
 - Luettelossa mainittujen henkilöiden kanssa on kieltäydyttävä kaikista liiketoimista, ja myös jo aloitetut liiketoimet on viipymättä keskeytettävä
 - Luettelossa mainituilta henkilöiltä tai yhteisöiltä ei myöskään tule hankkia esimerkiksi rahoitus- tai pankkipalveluita
- Pakoteluettelossa mainituille henkilöille tai yhteisölle on kiellettyä luovuttaa mitään omaisuutta välillisestikään
 - Välillisestä luovuttamisesta on kyse esimerkiksi silloin, jos näennäisenä asiakkaana esiintyvä yritys tosiasiallisesti toimii listatun tahon puolesta
 - Erityisen suuri riski tällaisesta välillisestä luovuttamisesta on silloin, kun ulkomainen ostaja on listatun henkilön tai yhtiön omistuksessa

Pohdittavaksi

- Valvontaviranomaisten sanktiopäätökset ovat julkisia. Millaisia seurauksia sanktiopäätöksellä voisi olla yrityksellesi?

An aerial, long-exposure photograph of a complex highway interchange at night. The image shows multiple levels of overpasses and ramps, with light trails from vehicles creating a sense of motion. The colors are dominated by the warm orange and yellow of the streetlights and the cooler blue and purple of the night sky and surrounding landscape. The text "5. VEROTUS" is centered over the image.

5. VEROTUS

DITTMAR & INDRENIUS

Verotuksen merkityksestä

Hallituksen talousarvioesitys 2023:

”Valtion tuloiksi vuodelle 2023 arvioidaan 72,5 miljardia euroa, josta 64,5 miljardia euroa on verotuloja.”

Verot osana yrityksen taloudellista vastuuta

- Veronmaksu voidaan nähdä yrityksen kontribuutiona yhteiskunnalle
- Vastike mahdollisuudesta hyödyntää yhteiskunnan palveluita
- Kuinka paljon? Onko enemmän parempi? Onko vähemmän parempi?
 - Veroista säädetään laeilla
 - Eri luonteisia veroja
- Verojalanjälki - pitkän aikavälin kokonaisvaikutus
 - Ei ainoastaan kuluvaikutus
- Sidosryhmäsidonnaisuus

Verot osana yrityksen taloudellista vastuuta

	Environmental	Social	Governance
Tax	• Ympäristöverot (haittaverot) • Verokannustimet • Green deal	• Yrityksen kontribuutio yhteiskunnalle • Julkisten palvelujen rahoittaminen • Työntekijöiden palkitseminen ja hyvinvointi	• Verostrategia (osana ESG policya) • Yrityksen verofunktio • Verojen maksaminen ja hallinnointi • Raportointi ja läpinäkyvyys

Verojalanjälki ja raportointi

- Yrityksen toimintaan liittyvien verojen kokonaismäärä
 - Tuloverot, arvonlisäverot, työnantajamaksut, tullit, energiaverot ym.
- Kokonaiskuva ja läpinäkyvyys
 - Pelkkä numeroiden tarkastelu ei anna riittävää kokonaiskuvaa
 - Esimerkiksi maakohtaisen raportoinnin tiedot
 - Osa veroista haittaveroja, osaan liittyy verokannustimia
- Vapaaehtoisia verotusta koskevia raportointistandardeja
 - Vakiintumattomuus, vaikeaselkoisuus ja ympäröivä epäselvyys
 - Ei tarkastusta

Verotulojen allokaatiosta

Keskeisimpiä (ESG) liitännäisiä tekijöitä

1. Toimitusketjut

- Veroaste
- Hiilijalanjälki
- Työvoima, työolot ym. eettiset kysymykset

2. Aineeton omaisuus

- Myös ESG polycyn vaikutus kuluttaja- ja sijoittajakäyttäytymiseen

The background image shows a modern architectural structure with a facade composed of large, angular, light-colored panels. A prominent staircase with a curved, illuminated white railing leads up from a paved plaza. The scene is bathed in warm, golden light, suggesting either sunrise or sunset. The overall aesthetic is clean, geometric, and contemporary.

6. KILPAILUOIKEUS JA JULKISET HANKINNAT

DITTMAR & INDRENIUS

Kilpailuoikeuden ja vastuullisuuden rajapinta

- Kilpailuoikeus pyrkii turvaamaan terveen taloudellisen kilpailun kieltämällä tietyt markkinoiden kannalta vahingolliset kilpailunrajoitukset
- Käynnissä laajempi arvokeskustelu kilpailuoikeuden tavoitteista
- Usein yritykset näkevät kilpailuoikeuden vastuullisuusyhteistyön rajoitteena

Horisontaalisten ryhmäpoikkeusasetusten ja niiden suuntaviivojen uudistus

- Horisontaalisia tutkimus- ja kehityssopimuksia (T&K-sopimukset) sekä erikoistumissopimuksia koskevien ryhmäpoikkeusasetusten uudet säännöt tulevat voimaan kesällä 2023
- Uusissa suuntaviivoissa uusi kappale **kestävää kehitystä koskevista sopimuksista**
- Kestävän kehityksen määritelmä sisältää **taloudelliseen, ympäristöön ja sosiaaliseen kehitykseen liittyvät toimet**
- Suuntaviivoissa esimerkkejä **yhteistyöstä**, jotka todennäköisesti **eivät aiheuta kilpailuongelmia**
- Esim. sopimukset, jotka koskevat:
 - Yrityksen sisäistä käyttäytymistä
 - Yhteisen tietokannan perustamista toimittajista ja jakelijoista, joilla on kestävän kehityksen mukaiset arvot
 - Koko toimialan laajuisia tiedotuskampanjoita

Standardisointisopimukset

- Uusi **standardisointisopimusten** kategoria, jotka hyväksyttäviä jos 7 kumulatiivista ehtoa täyttyy:
 - 1) normin kehittämistapa on **avoin ja kaikki kiinnostuneet kilpailijat voivat osallistua** sen valintaprosessiin
 - 2) kestävyysnormissa ei pitäisi asettaa yrityksille, jotka eivät halua osallistua, **minkäänlaista suoraa tai välillistä velvoitetta** noudattaa normia
 - 3) yritysten olisi voitava **vapaasti hyväksyä itselleen korkeampi kestävyysnormi** kuin se, josta on sovittu
 - 4) kestävyysnormin osapuolten ei pitäisi vaihtaa **kaupallisesti arkaluonteisia tietoja**, jotka eivät ole tarpeen normin kehittämistä, hyväksymistä tai muuttamista varten
 - 5) normittamismenettelyn **tulokset ovat tosiasiallisesti ja syrjimättömästi kaikkien käytettävissä**
 - 6) normi ei saisi johtaa **hinnan merkittävään nousuun** tai markkinoilla olevien tuotteiden valikoiman merkittävään supistumiseen
 - 7) käytössä olisi oltava **seurantajärjestelmä**, jolla varmistetaan, että normin vaatimuksia noudatetaan
- Käytännön esimerkkejä kilpailijoiden välisestä vastuullisuusyhtistyöstä löytyy esim. Hollannin kilpailuviranomaiselta: Plastic Handles & Illegal Pesticides

Käytännön vinkit vastuullisuusyhteistyöhön

- Mikä on sopimuksen **luonne**?
- Vastaako **sisäinen dokumentaatio** vastuullisuus tavoitetta?
- Onko **prosessi** ollut avoin?
- Pitäydy säännöissä!
- Komission **yritysvastuudirektiivi luonnos**
 - Kilpailuoikeus mainitaan 4, 7 ja 8 artiklassa
 - Kilpailuoikeutta on noudatettava myös sovellettaessa tulevaa yritysvastuudirektiiviä

Julkiset hankinnat ja vastuullisuus

- Vastuullisuus noussut agendalle myös julkisissa hankinnoissa
- Hankintalaki mahdollistaa kestäviä hankintoja mutta asettaa siihen myös reunaehdot
- Haasteita liittyy mm. vaatimusten määrittelyyn ja hinta-laatusuhteiden vertailuperusteisiin
- HE 115/2022 (Vastuullisuusesitys)
 - Muutokset lähinnä symbolisia kuin käytännöllisiä
 - Konkreettisin muutos → Pakollisiin poissulkuperusteisiin lisätty ympäristörikokset

Kiitos!

Sina Bergmann

Associate
Competition & Public Procurement

Dittmar & Indrenius

Kristian Karlsson

Partner
Finance & Capital Markets

Dittmar & Indrenius

Kai Holkeri

Partner
Head of Tax & Structuring

Dittmar & Indrenius

Hanna-Mari Manninen

Partner
Head of Corporate Advisory,
Compliance & Sustainability
Dittmar & Indrenius

DITTMAR & INDRENIUS

www.dittmar.fi

8.11.2022

DITTMAR & INDRENIUS

Tel: +358 9 681 700 Pohjoisesplanadi 25 A
Email: office@dittmar.fi FI-00100 Helsinki
www.dittmar.fi Finland

8.11.2022

DITTMAR & INDRENIUS